

2. Кабалевский, Д.Б. Дело всей жизни [Текст] / Д.Б. Кабалевский. – М.: Искусство в школе, 1995. – 256 с.
3. Кабалевский, Д.Б. Основные принципы и методы программы по музыке для общеобразовательной школы [Текст]: программа по музыке для общеобразовательной школы (I-III классы) / Д.Б. Кабалевский – М.: Просвещение. – М., 1997.
4. Малдыбаев, А. Путь к мастерству [Текст] / А. Малдыбаев // В кн.: Искусство и человек. – Фрунзе: Илим, 1981. – 38 с.
5. Музыка предмети боюнча окуу программасы / Орто мектептин башталгыч класстары үчүн (1-4)үчүн. – Бишкек, 2014.
6. Ригина, Г.С. Уроки музыки в начальных классах. Из опыта работы в первом и втором классах [Текст] / Г.С. Ригина. / Под. ред. Л.В. Занкова. – М.: Просвещение, 1979. – 180 с.
7. Сухомлинский, В.А. О воспитании [Текст] / В.А. Сухомлинский. – М., 1975. – 38 с.
8. Тарасов, Г.С. Психология музыкальных потребностей [Текст] / Г.С. Тарасов. – М., 1971. – 191 с.
9. Ушинский, Л. Педагогические сочинения [Текст] / Л. Ушинский. – М.-Л., 1948. – 488 с.

Рецензент: п.и.к., профессор Абышев К.Н.

УДК 378

Дюшенова М.С.

Эл аралык илим жана бизнес университетинин ага окутуучусу

**ЭЛ АРАЛЫК БАЙЛАНЫШ ТАРМАГЫ БОЮНЧА АДИСТЕРДИ ДАЯРДООДОГУ
ЖАҢЫ МАМИЛЕЛЕР**

Бул макалада эл аралык байланыш тармагы боюнча адистерди даярдоодогу жаңы мамилелер каралган.

Негизги сөздөр: Эл аралык байланыш, заманбап, глобалдык процесстер, илим

Дюшенова М.С.

Старший преподаватель Международного университета науки и бизнеса

**НОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В ПОДГОТОВКЕ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО СИСТЕМЕ
МЕЖДУНАРОДНОЙ СВЯЗИ**

В статье рассматриваются новые отношения в подготовке специалистов по системе международной связи.

Ключевые слова: международные связи, современный, глобальные процессы, наука

M.S. Dushenova

Senior lecturer of the International University of Science and Business

**NEW RELATIONS IN THE TRAINING OF SPECIALISTS ON THE SYSTEM OF
INTERNATIONAL COMMUNICATION**

The article considers new relations in the training of specialists in the international communication system.

Keywords: *international relations, modern, global process, science*

Акыркы жыйырма жылды камтыган дүйнөнүн тарыхында ар кандай көрүнүштөрдүн жайылышынын тез өсүүсү «глобалдаштыруу» деген түшүнүк менен байкалууда. Глобалдаштыруу - коомдун жашоосунун ар кайсы сфераларында жалпы планетага тиешелүү бирдей түзүлүштү талап кылган, коомдук институттардын, байланыштардын жана мамилелердин иретке келтирилишин, универсалдаштыруусун камтыган процесс.

Ал эми, эл аралык байланыштар тармагына жогорку квалификациядагы адистерди даярдоодо – глобалдык процесстерди камтуу факультеттин негизги максаттарынын бири катары каралышы учурдун талабына шайкеш келет. Теориялык терең билимди комплекстүү мониторинг жүргүзүү менен глобалдык жана регион аралык башкаруунун эффективдүү жолун изилдей билген, толук теориялык даярдыкты саясий сабаттуу билим менен айкалыштыра алган толук кандуу, коммуникабелдүү, ийкемдүү жана ишкердүү адистердин даярдалышы бул максатка жооп берет. Андыктан глобалдаштыруунун активдүү өнүгүү процесси, эл аралык байланыштын адистерин даярдоодо жаны мамилелерди талап кылат.

Эл аралык байланыштар факультетинин бүтүрүүчүлөрү, глобалдаштыруу жана глобалдык маселелер жөнүндөгү илимий билимди гуманитардык жана так илимдердин жолдорун жана ыкмаларын бириктирүү менен, глобалдаштыруунун ар кандай аспектилеринин адистери боло алышат.

Глобалдык процесстерди камтууда, эл аралык байланыш факультети саясий жана экономикалык байланыштар тармагында, 5 жылдык окуу мөөнөтү менен, «Кесиптик тармак боюнча котормочу» аталган кошумча квалификация берүү менен, глобалдуу жана регион аралык процесстер боюнча « эл аралык байланыштар адистигин» даярдоого мүмкүнчүлүк алса, факультеттин билим берүү денгээли жогорулап, студенттердин кызыгуусу артып, келечекте факультеттин абруун дагы алдыга көтөрө аларына ишенич жаралат.

Аталган факультетте билим берүү - социалдык табигый-экономикалык, глобалдык жана саясий регионалдык процесстерди, салттуу классикалык университеттик билим берүү менен чектелбестен, эл аралык саясий жана экономикалык байланыштар тармагы боюнча кадрларды даярдоонун эл аралык тажрыйбасынын негизинде жүргүзүлүшү керек.

Окутуучулук процессти кесипчиликтин алдынкы профессорлору, докторлору, тышкы соода академиясынын педагогдору, илимдер академиясынын институттарынын жана элчилик дипломатиянын адистери, чет өлкөлүк илимий-изилдөөчүлүк жогорку окуу жайлардын, мекемелердин педагогдору жана ошондой эле, мамлекеттик башкаруу органдардын кызматкерлери, кыргыз жана эл аралык бирикмелердин кызматкерлери, элчилер жана консулдук кызматтын ишмерлери түзүүшө, факультеттин негизги максаттарынын аткарылышына негиз боло алат.

Окутуунун традициялык формасы - лекциялар, практикалык иштер жана семинарлар-келечектеги кесиптик ишмердиктин үлгүсүн түзгөн ишкер оюндар, тегерек столдор, конференциялар, кырдаалдык семинарлар менен толукталышы керек. Студенттерде талашып-тартышуунун практикасы, өзүнүн ой-көз карашын тастыктоосу, идеясында бек туруусу, далилдөө жөндөмдөрү, учурда болуп жаткан экономикалык, саясий-социалдык эл аралык мамилелердин маселелерин камтыган чет өлкөлүк жана жергиликтүү адистердин

катышуусундагы, факультеттик деңгээлдеги дискуссиялар аркылуу калыптанат. Окуу планынан сырткары, студенттер, эл аралык байланыштар боюнча негиздеген башка жогорку окуу жайлардын факультеттеринин студенттери менен билим алмашып, же болбосо кошумча курстардын сертификаттарына жетишиши, келечек адистеринин дипломуна тиркеме боло алат. Мындай адистер эл аралык ар тараптуу байланыштар тармагында талапка жооп берүү менен иш орундары менен камсызданаары белгилүү.

Окуу планында каралган жогорку курстардын студенттери үчүн мамлекеттин тышкы иштер министрлигинде практика жана стажировка өтүүсү менен чектелбестен, эң мыкты билимге жетишкен студенттерге эки жумадан бир жылга чейинки мөөнөт менен чет өлкөлүк алдынкы университеттерде жана илимий борборлордо аталган адистик боюнча стажировка алуусу, эл аралык саясий, экономикалык, маданий конференцияларга катышуусу, мамлекеттин башка башкаруу органдарынын иштери менен таанышуу менен кыска мөөнөттүү практикалык иш алып барууга жетишүүсү, келечек адистеринин жогоруда басым жасалган факультеттин максатынын ишке ашышына түрткү боло алат.

Эл аралык байланыштар факультетинин чегинде, окутула турган предметтердин ичинде мамлекеттик кызмат, малекеттик токтом жана этикет, дипломатия жана бизнес, чет мамлекеттердин дипломатиялык кызматы, Эл аралык уюмдар, эл аралык маданият жана улуттар байланышы, чечендик искусство, саясий анализ жана технология, экономикалык процесстерди саясий жолго салуу, мамлекеттин тышкы саясий чечимдерин кабыл алуу процесстери, элчилик жана консулдук кызматтын практикасы камтылыш керек.

Элчилик кесипчилигин үйрөтүүдө, эл аралык мамилелердин жана дүйнөлүк саясаттын жалпы маселелерин, глобалдык саясий процесстердин жана дипломаттык кызматтын практикалык аспектерин камтыйт. Ошондой эле бул кесипти аркалаган студенттер эл аралык уюмдардын жана мекемелердин, мамлекеттик башкаруунун саясий аналитиктери, кенешчилери, эксперттери жана котормочулук жөндөмгө ээ адистер боло алышы керек.

Факультеттин окуу процессинде студенттер эффективдүү менеджер болууга үйрөнүшөт, сабаттуу пикирлешүүнүн жөндөмүнө ээ болушат, керектүү маалымат алууга жана бир нече тилде билим алмашууга жетишет, планетадагы элдердин тарыхы жана маданиятынан кабардар болушат, улуттук жана эл аралык мыйзамдаштырууну, дүйнөлүк экономиканын өнүгүшүнүн алдын ала иш чараларын үйрөнүшөт. Факультеттин бүтүрүүчүлөрү, стандарттуу эмес талаптарды өз алдынча чечүүнүн жолдорун табууну өздөштүрүүсү, ар кыл маданияттагы өкүлдөр менен иштиктүү мамилелерди түзүүнү билүүсү менен, башка факультеттерден айырмаланышы керек. Алар эл аралык абалды профессионалдуу деңгээлде анализдөө жөндөмүнө жетишип, дүйнөдөгү, региондогу, мамлекеттеги ички жана тышкы абалдарын анализдөөгө саясий-экономикалык маалыматтарды колдонушу керек.

Эл аралык байланыш адистери - жогорку гуманитардык ой жүгүртүүнүн адамдары болуусу зарыл, ал эми андай жөндөмдүн негизги куралы тил. Чет тилдеринин терең билим берилүүсү, бүтүрүүчүлөрүбүздүн кесиптик иш орундарына жетишүү мүмкүнчүлүгүнө жол түзөт. Эл аралык байланыштар факультети глобалдык процессти камтууда жана эл аралык байланыштын ар кандай түрлөрүн жүргүзүүдө, көп тилдүүлүктү, анын ичине мамлекеттик тилди камтуусу зарыл. Мамлекеттин тышкы иштери боюнча концепциясына ушул маселени киргизүү менен мамлекеттин жана улуттук тилдин аброюн жогорулатуу далалаты каралат.

Колдонулган адабияттар:

1. Киютин Валерий Григорьевич «Глобальный трафик людей в свете рампы: вызовы – решения» 2014г. 23 п.л.

Рецензент: к.п.н. Абакирова Г.Б.

УДК: 372.878:

Егемкулова Ж.А.

И. Арабаев атындагы КМУнин Көркөм маданият жана билим берүү факультетинин “Музыка” кафедрасынын ага окутуучусу

**ОРТО ОКУУ ЖАЙЛАРДАГЫ БАШТАЛГЫЧ КУРСТА ДИРИЖЕРЛООНУ
ОКУТУУ ЫКМАЛАРЫ**

Хордук дирижерлук ыкманы өздөштүрүүдө, дирижердук кесипти жаңыдан үйрөнүп жаткан студенттерге жекече сабак учурунда, алгач дирижердук аппаратты туура коюу талап кылынат. Дирижер ритмди так жана туура сезүү, хорду уга билүү, музыканы эске тутуу, ошондой эле вокалдык үндүн чеберчилигинин негизги талабын билүү керек. Андан тышкары уюштуруучулук сапатка дагы ээ болуш керек.

Түйүндүү сөздөр: Угуу, ритм, дирижёр, үндү алып баруу, билекти бекемдөө, фразировка.

Егемкулова Ж.А.

Старший преподаватель кафедры “Музыка” факультета художественной культуры и образования Кыргызского государственного университета им. И. Арабаева

**МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ДИРИЖИРОВАНИЯ НА МЛАДШИХ КУРСАХ
СРЕДНЕГО МУЗЫКАЛЬНОГО ЗАВЕДЕНИЯ**

Изучение дирижерского аппарата начинается с постановки корпуса. Она имеет очень большое значение для дирижера. Дирижером необходимо иметь хороший слух, чувство ритма и музыкальную память, знать основные законы вокального искусства, владеть голосом и многое другое. Помимо музыкальных данных, дирижер должен обладать сильнейшей волей организаторскими способностями быть энтузиазмом своего дела.

Ключевые слова: Слух, ритм, дирижёр, звуковедение, фразировка, зажатая кисть.

Zh.A. Egemkulova

The senior lecturer of the department "Music" of the faculty of artistic culture and education of the Kyrgyz State University. I. Arabaeva

**METHODS OF TEACHING TO LEARNING AT YOUNG COURSES OF THE MIDDLE
MUSICAL INSTITUTION**

The study of the conductor apparatus begins with the formation of the corps. It is very important for the conductor. The conductor needs to have a good ear, a sense of rhythm and musical memory, to know the basic laws of vocal art, to have a voice and much more. In addition to